

GEACHTE VOORZITTER, COLLEGE, LEDEN VAN DE RAAD,

Met het vaststellen van de begroting voor 2019 heeft de raad moeten besluiten om de OZB in Twenterand behoorlijk te verhogen. Alhoewel niet iedere partij het eens was over de hoogte qua percentage, zag iedereen wel in dat wij in onze gemeente te maken hebben met hoge zorgkosten in het sociaal domein en dat een forse verhoging van de gelden die beschikbaar moesten zijn voor het sociaal domein noodzakelijk zijn. Ook ziet een ieder wel in dat de gemeente Twenterand een actieve rol speelt en zich keihard inspent om te zorgen dat er meer geld komt naar onze gemeente. Wij zijn nu eenmaal een gemeente waar we bovengemiddeld gelden nodig zijn voor het sociaal domein. Dat is de realiteit. Maar we ontvangen van het rijk niet het geld wat wij in verhouding nodig zijn en daarom moeten wij onze eigen burgers extra belasten met het betalen van een solidaire heffing middels OZB. Onze fractie is van mening dat wij dat niet continu aan onze burgers kunnen vragen. Dus voor de begroting van 2020 is het van belang dat het rijk ons meer compenseert en op basis van een rechtvaardige en eerlijke verdeling en niet op basis van de huidige formules en rekenmodellen. Op dit moment zijn de uitkomsten van de mei circulaire niet meegenomen in de voorliggende kadernota. Maar veronderstelt kan worden dat gezien de onderhandelingen die gemeenten momenteel hebben met Minister de Jonge dat er beweging zit in de manier waarop gemeenten gefinancierd worden. Ook zijn er gemeenten die succesvol zijn met onderdelen van hun beleid en daar moeten wij als Twenterand ook van leren en de best practises daarvan inbedden in onze werkwijzen.

Onze fractie ziet het als haar verantwoordelijkheid om continue aandacht te geven aan het onderwerp rondom zorg. We zien het ook als onze verantwoordelijkheid de visie die wij hebben over zorg in Twenterand met u te delen.

Al het leven, in gaafheid en gebrokenheid, verdient het om tot ontplooiing te komen, om te worden beschermd en om zorg te ontvangen als dat nodig is. Vanaf het ontstaan van het leven tot aan het sterven.

De ChristenUnie Twenterand zal altijd vanuit deze visie haar keuzes maken, onderbouwen en vooruitkijken.

Wij willen werken aan een samenleving waar de zorg voor onze medemens betaalbaar is en blijft.

Wij willen werken aan een systeem waar zorg niet elk debat beïnvloed

Wij vinden het vreselijk dat zorgbureau 's een katalysator kunnen, en zijn van verkeerde invloeden en praktijken. Manipulatie en wit-was praktijken moeten worden opgespoord en aangepakt.

Voor onze fractie zijn ouderen en jongeren die samenwerken en samen opgaan in onze samenleving van belang.

Onze fractie is gemotiveerd om voor ons beleid te kiezen voor ;

- Zorg die dichtbij is georganiseerd. Zorg op een menselijke schaal en met een menselijk gezicht.
- Meer ruimte voor de huisartsen en wijkverpleegkundigen en zorg in de thuissituatie.
- Goede zorg voor onze ouderen: de beste verpleeghuiszorg wordt de norm.
- Het tegengaan van de stapeling van eigen bijdragen en het ontzien van chronisch zieken en gehandicapten.
- Altijd investeren in preventie: voorkomen is immers beter dan genezen.

Een goede gezondheid is waardevol voor mensen en voor de samenleving. Gelukkig leven we in een land waar de zorg goed geregeld is. Door de gezondheidszorg is de levensverwachting gestegen en ervaren mensen meer kwaliteit van leven.

Onze gezondheidszorg is grotendeels collectief gefinancierd op basis van solidariteit. De **zorgkosten** nemen echter toe als gevolg van technologische ontwikkelingen en een groeiend zorggebruik van mensen. Dit roept de vraag op of we als samenleving bereid zijn om nog meer te betalen voor een nog betere gezondheid en zo ja, hoe we dat doen. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat onze zorg toegankelijk en betaalbaar blijft , gebaseerd op solidariteit naar elkaar en volgende generaties. De mens is geschapen naar Gods beeld en ontvangt het leven uit Zijn hand. De waarde van het menselijk leven hangt niet af van prestaties, gezondheid, seksuele geaardheid, afkomst, leeftijd, gewenstheid of geluk. **Al het leven, in gaafheid en gebrokenheid, verdient het om tot ontplooiing te komen, om te worden beschermd en om zorg te ontvangen als dat nodig is. Vanaf het ontstaan van het leven tot aan het sterven.**

De zorg is van de samenleving, van de mensen die zorg nodig hebben en ook van de mensen die zorg bieden aan een medemens, als mantelzorger of als zorgprofessional. De ChristenUnie wil meer samenleving in de zorg en meer zorg en ondersteuning rondom mensen. Daarom is het ook wel goed dat gemeenten met de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) meer taken hebben gekregen. De gemeente staat immers het dichtst bij haar bewoners, weet wat nodig is en organiseert een samenhangend zorg- en ondersteuningsaanbod.

Ook dat er een beroep wordt gedaan op de eigen verantwoordelijkheid en het sociale netwerk van burgers om waar mogelijk voor elkaar te zorgen vinden wij op zich prima maar mag niet doorslaan. Voor wie dat financieel of praktisch niet mogelijk is, moet de overheid ervoor zorgen dat passende zorg en ondersteuning beschikbaar zijn. Waar grote zorginstellingen het voor het zeggen hebben, zal de menselijke maat uit het oog verloren worden. Dat moet stoppen en geldt ook voor ons in Twenterand dat wij GEEN zaken doen met instellingen die het beste voor hebben met alleen hun eigen verdiensten en portemonnee. De ChristenUnie Twenterand vindt dat we af moeten van bureaucratie en geïnstitutionaliseerde zorg en plaatst daartegenover mensgerichte zorg. Pleeggezinnen, gezinshuizen er is geen invloed op geldstromen voor kinderen die hier geplaatst worden: welke invloed heeft onze gemeente op het toestaan van dergelijke opvang in onze gemeente? Kunnen wij voor deze kosten een beroep doen op het rijk ?

Zorg dichtbij ; Jongeren die kwetsbaar zijn zoals voorkomend binnen in het onderwijs, of binnen hun werkomgeving en vanwaar een zorgvraag komt ! (en dit is de praktijk maar onze ervaring is dat er weinig toegang is) hoe kan onze gemeente hiervoor meer zorg dragen ? → Mogelijk dat hier vanuit jeugdwet en leerplicht al eerder op ingestoken kan worden → Wij denken dan aan zorgteams op middelbare scholen, weerbaarheidstrainingen als onderdeel van onderwijs. Inzet van spreekuur JGZ (POH) op scholen.

Minder regels in de zorg

Afgelopen jaren hebben gemeenten meer verantwoordelijkheid gekregen in de zorg en ondersteuning thuis. Grote veranderingen hebben tijd nodig – zeker een aantal jaren – en die tijd moet ook worden genomen, dat begrijpen wij. Gemeenten werken keihard aan het organiseren van een breed hulpaanbod voor hun burgers. Administratieve processen zijn nog niet overal goed op orde, waardoor mooie initiatieven zoals zorgboerderijen en logeerhuizen het erg moeilijk hebben, dat kan niet en moeten wij in Twenterand keihard ons best voor doen om in stand te houden en te ondersteunen. Wat we ook in Twenterand zien is dat het aantal verwarde personen toeneemt, mensen worden veel vaker psychisch ziek. Meer mensen dan ooit raken in een Burn-out of worden overspannen. De druk van de samenleving op ons presteren neemt toe. De mensen van nu horen met hun ogen. Alles flitst aan ons voorbij en er worden opgeslokt door de sociale media.

Gelukkig zijn de meeste mensen uitstekend in staat om zelf beslissingen te nemen over hun leven, ook als zij leven met een beperking. Deze autonomie is een groot goed. Dat betekent niet dat mensen alles zelf hoeven te doen. Wel dat mensen zelf beslissen over hoe zij invulling geven aan hun afhankelijkheid. We willen dat in de zorg 'met' mensen in plaats van 'over' mensen wordt gesproken. Daarom is het belangrijk dat de positie van cliëntenraad en aanverwante raden wordt versterkt. Daarom is het tevens belangrijk dat zorgverzekeraars weer gaan functioneren als coöperaties. Niet iedereen is zelfredzaam. De gemeentelijke overheid zal daar haar beleid op moeten afstemmen. Zorgprofessionals verdienen meer zeggenschap over de zorg die zij leveren.

De ChristenUnie Twenterand vindt dat :

- Burgers in beginsel zelf verantwoordelijk zijn voor hun gezondheid en een verantwoord gebruik van zorg(gelden). Vanuit die verantwoordelijkheid krijgen burgers meer zeggenschap en regie over hun zorg.
- **De gemeente Twenterand koopt zorg in op basis van prijs én kwaliteit.** Zij zorgen voor een samenhangend zorgaanbod, zonder schotten tussen zorg en participatie en met oog voor identiteitsgebonden zorg en keuzevrijheid.
- **De gemeente Twenterand sluit** zich aan bij administratieve standaarden om papieren rompslomp tegen te gaan.
- **In de regio Twente / gemeente Twenterand wordt een ombudsfunctie gefaciliteerd**, die kan bemiddelen tussen cliënten en gemeenten. Onnodige juridisering wordt tegengegaan.
- **Wij willen dat zorgverzekeraars voldoende wijkverpleegkundige zorg inkopen**, zodat wijkverpleegkundigen samen met huisartsen de spil in het zorgnetwerk in de buurt vormen.
- **Dagbesteding en respijtzorg** zijn belangrijk om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen.
- **We willen de stapeling van eigen bijdragen in de zorg tegengaan**, om de groei van zorgkosten voor in het bijzonder chronisch zieken en gehandicapten te begrenzen.
- **Vrijwilligers kunnen een gratis Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) verkrijgen.**
- **Landelijk werkende vrijwilligersorganisaties zoals Stichting Present en de Zonnebloem** moeten in Twenterand de kans krijgen om vrijwilligersnetwerken te verstevigen of op te bouwen.
- **Twenterand haalt kennis op in Steenbergen om meer grip op de jeugdhulp te krijgen en minder geld uit te hoeven geven**
- **Thuiszorg nodig is en blijf om de mantelzorg te ontlasten**

STEENBERGEN HEEFT MEER GRIP OP JEUGDHULP

Steenbergen wist het tekort op de jeugdhulp terug te brengen van 1,5 miljoen euro naar vijf ton. En dat terwijl het aantal jongeren met een jeugdhulpvraag toenam. Het succes: investeren in de voorkant en resultaatgericht financieren.

Vraagwijzer

Verschillende gemeenten uit het hele land komen bij het Noord-Brabantse Steenbergen langs om van de ervaringen rondom de aanpak in het sociaal domein, en met name de jeugdzorg, te leren. Wethouder Koos Krook (jeugdzorg, Wmo, participatie, CDA) deelt de opgedane ervaringen graag. Resultaat van de inspanningen van de afgelopen jaren – in zowel de front- als de backoffice – is dat de gemeente meer grip heeft op de jeugdhulp, zowel financieel als inhoudelijk. Het is een combinatie van factoren die daaraan heeft bijgedragen, waarin Vraagwijzer, de inzet op preventie en het optimaliseren van de backoffice in combinatie met resultaatgericht financieren de belangrijkste ingrediënten zijn.

Indicatieorgaan

Bij Vraagwijzer heeft de gemeente haar hele voorliggende veld vormgegeven. Naast dit toegangsloket tot alle vrij toegankelijke voorzieningen op het gebied van jeugd en Wmo, is de Vraagwijzer ook meteen indicatieorgaan en zorgverlener. De aanpak blijkt met name bij de jeugdprofessionals al succesvol. Bij Vraagwijzer zitten inmiddels tien jeugdprofessionals die jongeren met een hulpvraag helpen. Als het nodig is, worden ze naar tweedelijnsvoorzieningen doorgestuurd, maar in veel gevallen kunnen de tien professionals zelf de noodzakelijk hulp geven.

Verschuiving

Via Vraagwijzer zet de gemeente ook vol in op preventie en Vraagwijzer is ook bij huisartsen geen onbekende meer. 'Het voordeel is dat een groot deel van de verwijzingen van de huisarts niet meer naar de tweedelijns gaat, maar naar Vraagwijzer', aldus Krook. Hoewel de wethouder stelt dat er nog steeds verbeteringen mogelijk zijn, vindt hij wel dat de gemeente goed op weg is. 'In 2017 hadden we een tekort van 1,5 miljoen op jeugdzorg en dat is inmiddels teruggebracht naar 5 ton. Dat hebben we voor elkaar gekregen door heel veel te investeren in de voorkant. Bij ons zie je echt een duidelijke verschuiving van de dure zorg naar de goedkopere zorg, ondanks het feit dat het aantal cliënten toeneemt.'

Driehoek

Het is daarbij zaak dat de gemeente de bedrijfsvoering op orde heeft, voegt Astrid Marchand, Teammanager Welzijn & Zorg, daaraan toe. 'Je moet inzicht in de cijfers hebben. Je moet weten wat het gebruik is en wat je budgetten zijn. We hebben daar het afgelopen half jaar een heel traject voor doorlopen.' Er is onder meer stevig gestuurd op samenwerking tussen beleid, uitvoering en financiën. 'Pas als die driehoek nauw samenwerkt, kun je tijds bijsturen', aldus Marchand. 'We kunnen nu goed zien wat een investering in de voorkant aan de achterkant oplevert', stelt Krook. 'Stel dat je er een extra jeugdprofessional bijzet; die kost 80.000 euro per jaar. Wat door die jeugdprofessional wordt

gedaan, hoeft niet door een ggz-instelling of jeugdinstelling worden gedaan. Zo maken we die vertaalslag. Alles wat je in de voorkant investeert, heb je aan de achterkant minder nodig.'

Beknibbelen

Niet dat die 'achterkant' wordt weglaten, benadrukt Krook. Als de jeugdprofessionals van Vraagwijzer het niet aankunnen of snel zien dat de jongere gespecialiseerde hulp nodig heeft, wordt de jongere doorverwezen. Voor die tweedelijnszorg zijn arrangementen met de jeugdhulpaanbieders overeengekomen. Dat heeft Steenbergen niet alleen gedaan, maar samen met acht andere gemeenten in de jeugdregio West-Brabant-West. Het gaat om Bergen op Zoom, Woensdrecht, Roosendaal, Etten-Leur, Moerdijk, Rucphen, Halderberge en Zundert. Het resultaatgericht financieren is in 2016 ingevoerd, waarbij aan elk van de 40 arrangementen een vooraf vastgesteld tarief 'hangt'. Een deel van het budget krijgen aanbieders als ze gaan beginnen met het traject en het restant als het resultaat is behaald. Sinds de invoering van het resultaatgericht financieren zijn in de jeugdhulpregio vorig jaar de duurste arrangementen afgenomen van 8 miljoen naar 3 miljoen.

Goud

Het is de bedoeling dat de werkwijze die voor jeugdhulp via Vraagwijzer is ingezet, wordt uitgebreid naar de Wmo en de sociale dienst. Krook: 'Uiteindelijk willen wij ernaartoe dat de zorg dichtbij, vertrouwd, veilig en om de hoek wordt geleverd. Of het nu gaat om jongeren met een hulpvraag, mensen met dementie of om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Met Vraagwijzer hebben we als organisatie goud in handen. Het gaat er nu om op dat uit te bouwen.'

Graag in uw 1 ^e termijn een reactie op dit artikel uit binnenlands bestuur

Voorstellen van het college in de kadernota voor de begroting 2020 :

Wij zijn van mening dat wij over het algemeen prima in staat zijn om onze voorzieningen te betalen en te begroten. Rijkstaken en wettelijke taken belasten de begroting opnieuw behoorlijk. Ook in deze kadernota moesten weer voorstellen worden gedaan vanwege wettelijke verplichtingen of vanwege ICT / systeem verplichtingen. De kosten sociaal domein blijven ontzettend hoog.

Alle wettelijke extra taken die voorzien worden voor komend jaar zullen in de begroting 2020 moeten landen en bedragen **een extra bedrag** van ca € 400 K en daar komt bij een index doorwerking van de Berap 2019, algemene uitkering circulaire 2019, 2020 van € 1,3 Mio.

- Verhogen onderhoudsbudget wegen oplopend naar € 87.700 euro per jaar
 - ⇒ Omgevingswet oplopend naar € 330.000 euro
 - ⇒ Vervanging kunstgrasvelden € 1,2 Mio euro
 - ⇒ Meer BOA's € 110.000 euro eerste twee jaren en daarna € 165.000 euro

Het college vraagt ons keuzes te maken, wat valt er te kiezen vanwege de verplichte wettelijke taken.

- ❖ En met betrekking tot de kunstgrasvelden en boa's moet de raad oordelen en kiezen

Inzet extra Boa's : tijdens de begrotingsvergadering is er volop over gesproken. Dit voorstel is volgens verzoek van raad (Motie 2018 – 36) de uitbreiding is helder. Dit betreft dus structurele inzet voor meerdere jaren. Kunt u aangeven waarvoor deze BOA's extra worden ingezet ? Hoe verhoudt zich dit tot politiecapaciteit / inzet ?

Wij zijn voor het verstrekken van een krediet ter vervanging van de kunstgrasvelden zijnde € 130 K in 2020 en totaal € 1,2 Mio afschrijving 12 jaar – maar nu er een grondig extern onderzoek is gedaan en de uitkomsten bekend zijn, vragen wij het college of de afschrijvingstermijn niet terug moet naar 10 jaar ?

Software ; extra € 160 K vanwege de meerkosten van ca. 200 applicaties is nodig en niet beïnvloedbaar.

De aanbesteding gemeentecontact heeft ons een voordeel opgeleverd voor de begroting 2020 maar we zijn voorzichtig te veronderstellen dat dit voor de toekomst ook zo kan worden begroot.

Dat er een 2^e jongereninloop in Vriezenveen moet komen is voor ons akkoord. Dit is de uitkomst van gesprekken van de wethouder met het veld en kan bogen op voldoende draagvlak van de instellingen.

Voor het warmteplan wordt een bedrag van € 30 K geraamd – de vraag die bij ons leeft is hoe realistisch is dat bedrag of moet er gezien het klimaatakkoord voor de begroting van 2020 toch nog bijgeschaafd worden, wat is de mening van het college ?

In de kadernota wordt een bedrag geraamd van € 50 K voor 2020 in het kader van stimuleringsfonds asbest. Gezien recente besluitvorming van het kabinet om het verbod op asbestdaken per 2028 op te heffen, kan wat ons betreft deze post uit de begroting. Hoe kijkt het college hier tegen aan ?

De inspraak van het bestuur van het Veenmuseum nemen wij voor kennisgeving aan. Als het college van mening is om de raad een voorstel te moeten doen voor extra middelen dan beoordelen wij dit aan de hand van dat voorstel. De inspraak heeft ons duidelijk gemaakt dat het bestuur geen moeite heeft met sparen maar wel met het aangaan van leningen.

Voor het vormen van een reserve coalitie akkoord daar zijn wij vanzelfsprekend voor om daarmee plannen en afspraken te financieren die wij samen met onze coalitie partner het GBT hebben opgenomen in het coalitieakkoord ; kernachtig & veranderend Twenterand

Wij ondersteunen de voorstellen voor het inrichten van een scheidingsloket zoals nu is opgenomen in de kadernota.

Sport + hogere kostendekkendheid tijdens de debatten van 11 juni jl hebben wij hierover gereageerd en zal er 25 juni een besluit zijn genomen. De basis van het voorstel van het college is voor ons helder en vooralsnog zien wij geen reden hierop aanpassingen te doen. Wel zullen wij ons blijven inzetten om te zorgen dat sportclubs en terreinen veel meer open sportparken worden en zullen doorontwikkelen tot vitale sportparken in Twenterand. Er is gestart met een uitwerkingsplan. Tevens nemen wij in 2019 nog een besluit over de uitwerking zwembad / sporthallen zoals in het coalitieakkoord is opgenomen.

OVERIJSSEL - 'Uitheemse exoten zijn een voortwoekerende plaag', aldus ChristenUnie Statenlid Arjan Hof. Hij heeft vragen gesteld aan het College van GS in Overijssel. Hof wil weten of er door de provincie kan worden gewerkt aan een plan van aanpak. Het liefst zou Hof een brede afspraak tussen provincie, gemeenten, terreinbeheerders en waterschappen zien, opdat niet elke overheid zelf hoeft te voort te woekeren met exoten. 'Deze uitheemse planten groeien overal doorheen, zelfs asfalt en beton houdt het niet tegen'. In het programma 1 Vandaag wordt gesteld dat samenwerking in het bestrijden van deze exotische planten nogal te wensen overlaat. Ook wil de ChristenUnie weten of er een verhoogd gevaar voor de volksgezondheid en veiligheid bestaat rondom aantasting van dijken, waterkeringen en infrastructuur.

Heeft de gemeente Twenterand rondom deze problematiek al een actieplan opgesteld ? Is er al een voorbereiding met de gemeente opgestart ter bestrijding van deze uitheemse exoten ? Moet er net als met de bestrijding van de processierups (extra) geld vrijgemaakt worden in de begroting zodat de gemeente Twenterand maatregelen kan treffen en haar burgers kan beschermen ? Hoeveel ?

Dorpsraad Vriezenveen wil Schipsloot terug

"De Schipsloot speelde oorspronkelijk een belangrijke rol in de afvoer van turf vanuit de Engbertsdijkvenen naar Almelo en via Almelo naar de rest van Nederland. En de Kozakkenbrug met sluis in het Oosteinde van Vriezenveen was daarbij een markant punt, dat te zien is op oude ansicht kaarten en op schilderijen van Bernard Jaspers Fayer.

De Dorpsraad Vriezenveen wil dat graag in herinnering roepen, want wie kent heden ten dage de Schipsloot nog? Nadat een groot deel gedempt is tijdens de grote ruilverkaveling in de jaren 50 van de vorige eeuw is de Schipsloot ook verdwenen uit het geheugen van veel Vriezenveeners. Jammer, in Vriezenveen is al zo veel historie verloren gegaan.

Bij de komende herinrichting van de Engbertsdijkvenen zijn er, vanuit de regeling Meekoppelkansen, ook financiële middelen beschikbaar voor toeristische projecten. In de Tubantia van 23 mei werd opgeroepen hiervoor ideeën aan te dragen."

Kan het college ons aangeven hoeveel projecten er vanuit het project meekoppelkansen reeds in voorbereiding zijn en welke kansrijk zijn ? Hoeveel geld is beschikbaar voor de gemeente Twenterand uit deze regeling ?

TOT SLOT : Wij danken het college en de ambtelijke staf voor het aanreiken van deze vernieuwde en digitale kadernota en wensen u Zegen toe bij de uitoefening van uw taak en het dienen van onze prachtige gemeente Twenterand die het waard is om in te investeren.

OP HOOP VAN ZEGEN !

Fractie ChristenUnie i.a **Gerjan Smelt** fractievoorzitter

